

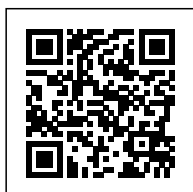

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VII. volební období

18/0

Zpráva o činnosti Kontrolní rady Grantové agentury České republiky za období od října 2012 do října 2013

Předkladatel: GA ČR

Doručeno poslancům: 27. listopadu 2013 v 17:53

Zpráva o činnosti Kontrolní rady Grantové agentury České republiky za období od října 2012 do října 2013

Kontrolní rada (dále jen KR) je kontrolním orgánem Grantové agentury České republiky (dále jen GAČR), voleným Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky (PS PČR). Má 10 členů, z nichž jeden vykonává funkci předsedy a další funkci místopředsedy. V rámci svého legislativního zadání KR GAČR ve smyslu znění odst. 6, § 36 zákona č. 130/2002 Sb. kontroluje rozdělování finančních prostředků Grantové agentury České republiky a tedy hospodaření s majetkem státu, projednává stížnosti na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů a dále je orgánem, který může předkládat stanoviska předsednictvu GAČR. Stanoviska, která jsou vydávána v rámci kompetence Kontrolní rady, jsou pro předsednictvo GAČR závazná. KR předkládá PS PČR svou zprávu dvakrát ročně, vždy v dubnu a v říjnu příslušného roku, přičemž říjnová zpráva je souhrnem za celý rok.

Předloženou výroční zprávou je hodnoceno období činnosti KR od října 2012 do října 2013. KR nepracovala v první polovině období v plném personálním obsazení (tedy 10 členů, jak ukládá zákon), protože předsedovi prof. MVDr. I. Míškovi skončilo funkční období v listopadu 2012 a ke konci roku náhle zemřel člen KR pan ing. Václav Kasík. Od listopadu 2012 do května 2013 vedl KR místopředseda Ing. Václav Rejholec, CSc. Přes toto personální omezení byla KR usnášeníschopná a mohla se věnovat plnění všech úkolů, které jí ukládá zákon.

V květnu 2013 byli PSPČR zvoleni dva noví členové KR, prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc. a prof. Ing. Ladislav Jakl, CSc. Na květnovém zasedání KR byl předsedou zvolen Ing. Václav Rejholec, CSc. a místopředsedou prof. Ing. Stanislav Labík, CSc. Od května 2013 pracuje KR v následujícím složení: prof. PhDr. Jana Geršlová, CSc., prof. Ing. Ladislav Jakl, CSc., prof. MUDr. Vladimír Janout, CSc., doc. JUDr. Věra Kalvodová, Ph.D., prof. Ing. Stanislav Labík, CSc. (místopředseda KR), doc. Ing. Jiří Masopust, CSc., Ing. Václav Rejholec, CSc. (předseda KR), prof. RNDr. Emanuel Šucman, CSc., Ing. Mirka Wildmannová, Ph.D. a Ing. Rudolf Žák.

Ve sledovaném časovém období (tzn. říjen 2012 až říjen 2013), uskutečnila KR celkem 7 zasedání. Průměrná účast členů KR byla 75 %. Jednání KR probíhala v prostorách sídla GAČR na Evropské třídě v Praze 6.

Od 1. července 2009, kdy nabyl účinnosti nový zákon č. 110/2009 Sb., kterým se změnil zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, a podle § 36, odst. 7 tohoto zákona, KR zůstala kontrolním orgánem Grantové agentury České republiky, který kontroluje legitimitu a regulérnost rozdělování finančních prostředků GAČR a hospodaření s majetkem státu, k němuž má GAČR příslušnost hospodaření. KR dále projednává stížnosti na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů a svá stanoviska předkládá předsednictvu GAČR.

Klíčovým partnerem pro plnění funkcí stanovených zákonem bylo pro KR především předsednictvo GAČR, které ve sledovaném období pracovalo v následujícím složení: prof. PhDr. Petr Matějů, Ph.D. (předseda GAČR), prof. RNDr. Ivan Netuka, DrSc. (místopředseda GAČR), prof. RNDr. Bohuslav Gaš, CSc., prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc., FRCPsych. a prof. Ing. Otomar Linhart, DrSc.

Ve sledovaném období mohla GAČR využívat koncepční činnosti Vědecké rady GAČR (VR GAČR), jejíž postavení vyplývá z § 36 zákona 130/2002 Sb. Vědecká rada pracovala v následujícím složení: prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA (předseda), prof. Ing. Jiří Čtyroký, DrSc. (místopředseda) a členové prof. Ing. Miloš Drdácý, DrSc. dr. h. c.,

prof. RNDr. Jan Hanousek, CSc., prof. MVDr. RNDr. Petr Hořín, CSc., prof. RNDr. Tomáš Jungwirth, Ph.D., doc. RNDr. Jan Konvalinka, CSc., prof. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc., prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., doc. RNDr. Jana Pěkníková, CSc., prof. PhDr. Ladislav Rabušic, CSc. a prof. MUDr. Josef Syka, DrSc.

Klíčovou činností GAČR bylo ve sledovaném období poskytování účelové podpory na řešení grantových projektů v rámci několika skupin grantových projektů:

- standardní grantové projekty (podpora projektů základního výzkumu),
- postdoktorské grantové projekty (podpora projektů základního výzkumu mladých vědeckých pracovníků), tyto projekty budou nově vedeny jako juniorské,
- mezinárodní grantové projekty – podpora projektů základního výzkumu na základě bilaterálních dohod GAČR se zahraničními grantovými institucemi, zejména s Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), National Science Council of Taiwan a National Research Foundation of Korea
- projekty na podporu excelence v základním výzkumu – multidisciplinární projekty špičkového základního výzkumu pro několik vědeckých týmů, které nelze financovat v rámci standardních grantových projektů GAČR.

Hodnocení žádostí o udělení grantu v GAČR probíhalo standardním „peer review“ způsobem, na jehož podkladě doporučovaly oborové komise GAČR předsednictvu projekty výzkumu a vývoje k udělení účelové podpory (grantu) především podle jejich odborné kvality. Hlavní úlohu v tom mají odborné panely a oborové komise, které musí po zhodnocení všech projektů stanovit jejich pořadí v soutěži. Především hodnocení nových i probíhajících projektů je v GAČR věnována velká pozornost ve srovnání s obdobnými institucemi v zahraničí. Díky této činnosti byly odhaleny některé nedostatky jak ve věcném plnění, tak i ve finančním hospodaření projektů, a mohla být přijata včasná nápravná opatření. Významná pozornost byla věnována především kontrole finančně nákladných projektů. Kontrolní činnost přitom probíhala v úzké spolupráci s kontrolní sekci GAČR.

Dohled nad činností a kontrola rozdělování finančních prostředků GAČR

Obdobně jako v minulých letech vykonávali členové KR pravidelně kontrolní činnost na zasedání hodnotících panelů a oborových komisí (OK), kde upozorňovali členy těchto odborných orgánů na rozpory v aplikaci a procesování projektů vzhledem k zadávací dokumentaci, ale i na formální chyby, omyly či nedostatky, které se vyskytovaly při hodnocení a výběru projektů, ale i při rozdělování přidělených finančních prostředků na projekty nebo při hodnocení dosažených vědeckých výsledků. Celkem bylo fyzicky provedeno 54 těchto kontrol. Fyzické kontroly vybraných panelů a oborových komisí probíhaly zpravidla v souvislosti s příslušnou fází hodnotícího procesu v grantovém systému. Z tohoto důvodu se nejvyšší četnost kontrol v souvislosti s posunutými soutěžními lhůtami v roce 2012 posunula na říjen a prosinec a v roce 2013 na únor, březen a říjen. Další kontrolní činnost se týkala finančních a účetních kontrol provedených kontrolní sekci GAČR. Těchto kontrol projektů bylo provedeno v období říjen 2012 – říjen 2013 celkem 116 a všechny proběhly na místě příjemců.

V průběhu realizace kontrolní činnosti byly zjištěny nedostatky, které lze shrnout do následujících bodů:

1) Dosud přetrvávajícím nedostatkem zaznamenaným při hodnocení grantových žádostí byl rozdílný přístup různých oborových komisí ke srovnatelnému způsobu hodnocení grantových přihlášek. Byla sice zaznamenána snaha o sjednocení hodnotících kritérií napříč vědeckými obory, nicméně jakýsi obecný princip není dosud nastaven. Je to však do jisté míry dáno rozdílností oborů a je otázkou, zda je vůbec možné obecného principu nastavení dosáhnout.

2) V minulém období se nepříznivě vyvíjel počet projektů vyřazených z formálních důvodů. V roce 2011 to bylo více než 10 % žádostí. Předsednictva GAČR i KR proto deklarovala snahu snížit počet takto vyřazených žádostí a byla přijata opatření směřující ke zlepšení situace. Díky nové aplikaci umožňující bezprostřední kontrolu i díky systému checklistů a činnosti call centra se podařilo snížit počet projektů vyřazených z formálních důvodů na necelé jedno procento.

3) V případě hodnocení projektů, v tzv. druhé vlně (zahraniční oponenti), je nutné optimalizovat přidělování přihlášek projektů odborníkům s využitím nástroje SciVal, který sice výrazně posunul možnosti vyšší objektivitu výběru oponentů, nicméně se objevily určité limity použitého softwaru, které bude třeba dopracovat. V současné době se tento systém stal již standardním nástrojem při hledání oponentů.

4) Při hodnocení dílčích i závěrečných zpráv je stále nutné striktně vycházet z plánovaných cílů projektu a dosažené výsledky řešení projektu srovnávat s cíli stanovenými v návrhu projektu. Trvá tedy neustále akcent na kontrolu původně vytýčených výstupů projektu navrhovatelem.

5) KR opakovaně doporučuje, aby exekutivní orgány GAČR na úrovni panelů i oborových komisí dbaly na výstižné a jednoznačné slovní komentáře hodnocení projektů, ale i dílčích a závěrečných zpráv. Tato skutečnost je zvláště závažná v případech, kdy projektový návrh obdržel od zpravodajů a posuzovatelů kladné hodnocení, a přesto byl ze soutěže vyřazen. KR uznává právo předsednictva udělovat takováto rozhodnutí, ale trvá na tom, aby v případě, kdy skutečně kvalitním návrhům grant udělen není, bylo doloženo podrobné zdůvodnění.

6) V oblasti účelného využívání finančních prostředků KR opakovaně zjistila nedostatky v čerpání jednotlivých položek rozpočtu bez předešlého odsouhlasení předsednictvem, dále nesprávného čerpání a účtování finančních prostředků v rámci jednotlivých položek, neoprávněného čerpání finančních prostředků na výdaje, které nesouvisejí s řešeným projektem apod. Častými prohřešky byly rovněž neschválené přesuny mezi věcnými a mzdovými náklady, výdaje nesouvisející s řešením grantu, převody peněz určených studentům pracujícím na projektu na jiné pracovníky výzkumné instituce, nebo hrazení cestovného u postdoktorálních grantů jiným osobám než řešiteli. KR velmi pozitivně hodnotí činnost Kontrolní sekce GAČR při provádění finančních kontrol u příjemců.

7) KR se dále zabývala otázkami kolem výstupů řešených projektů, které nebyly uplatněny v RIV, protože výstupem řešení výzkumných úkolů nejsou jen publikace. Dále byla diskutována otázka zaslání posudků řešitelům, otázka požadovaných investic a zpracovávání výkazů pracovní doby.

8) Nejvýznamnějším problémem minulého hodnoceného období byl fatální výpadek informačního systému spojený se ztrátou vstupních dat nových projektů a neexistence nezávislého systému zálohování dat. V současnosti jsou problémy odstraněny a KR byla ujištěna, že zálohovaná data jsou chráněna tak, aby se situace již nemohla opakovat. Přesto je nutno konstatovat, že určité – byť nikoliv fatální – problémy s informačním systémem se stále objevují.

9) Závažným problémem poslední doby je pokles úspěšnosti žádostí o přidělení grantových prostředků pod 20 %. Tato skutečnost vyvolává velkou kritiku a je důsledkem rostoucího počtu žádostí o granty a rostoucí finanční náročnosti projektů. Dalším důvodem je i to, že se grantovými prostředky snaží některá pracoviště doplňovat chybějící institucionální finance. Proto se stává, že i kvalitní projekty s vysokým hodnocením jsou ze soutěže vyřazeny, protože se nedostanou na takové pořadí, které by umožnilo jejich financování. V Kontrolní

radě roste počet stížností na vyřazení takových projektů. Soudíme, že problematiku financování základního výzkumu je nutno řešit na úrovni vlády ČR.

Na druhou stranu zaznamenala KR řadu pozitivních trendů ve vývoji a činnosti GAČR, a to zejména v těchto oblastech:

1) Do praxe byl uveden nový informační systém GRIS, který evidentně přispěl ke zpřehlednění zadávací dokumentace a většině navrhovatelů usnadnil přihlašování jejich výzkumných projektů. Změna zadávací dokumentace se týká především koncepčních změn založených na uvádění klíčových zásad při zpracování projektových žádostí se snahou o integraci a zjednodušení pravidel.

2) Byla zpětně prodloužena lhůta pro posouzení žádostí ze 180 na 240 dní, neboť původní zkrácení lhůty se ukázalo jako spíše kontraproduktivní krok.

3) Zavedením programu SciVal byla zvýšena transparentnost a optimalizován výběr oponentů projektových žádostí. V tomto smyslu byl učiněn další krok k eliminaci klientelismu a zvýšení objektivitu evaluace projektů. Pomocí zavedeného systému mohla být optimalizována profesní náležitost oponentů a vyloučeny případné rušivé vlivy spojené s přímým výběrem oponentů členy panelů

4) Došlo k rozběhu projektů na podporu excelence v základním výzkumu, kde by měl být soustředěn špičkový základní výzkum v ČR.

5) Bylo otevřeno tzv. call centrum, které v rámci GAČR reaguje na jakékoliv dotazy a připomínky účastníků grantové podporované GAČR.

6) V důsledku těchto opatření výrazně klesl počet žádostí vyřazených z formálních důvodů – z 10 % na 1 %

7) Na klesající úspěšnost žádostí o financování nových projektů reagovalo Předsednictvo GAČR implementací nových opatření, z nichž za nejdůležitější považujeme tato:

- u udělených projektů na rok 2013, kde byl shledán výrazný nesoulad mezi požadovaným rozpočtem a navrhovanými výsledky, byl zkrácen rozpočet;
- v rámci soutěže na rok 2014 nebude GAČR financovat investice nad 40 000 Kč;
- GAČR nebude financovat vybavování běžnou výpočetní technikou, neboť vychází z předpokladu, že vybavenost pracoviště, a tudíž jeho schopnost řešit projekt, je jednou ze základních podmínek udělení grantu;
- délka řešení standardního projektu je maximálně 3 roky;
- jedna osoba může v soutěži podat pouze jeden projekt;
- GAČR zavádí vlastní mzdové tarify;
- u zvláště nákladných projektů bude již v první fázi při projednávání v panelech provedena pečlivá analýza uznatelnosti požadovaných nákladů.

KR byla s těmito návrhy seznámena ve stádiu jejich přípravy a vyslovila s nimi plný souhlas jako s nutnými podmínkami pro zachování udržitelnost grantového systému.

Vyřizování stížností podaných do KR

Významným úkolem v činnosti KR je projednávání a vyřizování stížností na porušení podmínek veřejné soutěže při hodnocení grantových přihlášek, postupu řešení projektů i hodnocení dosažených výsledků.

V časovém rozmezí od října 2012 do října 2013, tj. v období, které je předmětem předložené zprávy o činnosti KR, došlo celkem 30 stížností na neudělení grantů přihlášeným

projektům, resp. stížností na nesouhlas s výsledkem oponentního řízení projektu i následným rozhodnutím předsednictva. Všechny stížnosti byly vyřízeny a ty, které došly na začátku října 2013, byly přiděleny členům KR k prošetření.

Dále uvádíme přehled stížností, kterými se zabývala KR ve sledovaném období. Uvedeno je registrační číslo přihlášky projektu, obecný důvod stížnosti a výsledek šetření KR:

P406/12/0244

Dotaz na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů pro rok 2012, Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, nedošlo k porušení pravidel;

P406/12/P503

Dotaz na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů pro rok 2012, Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, nedošlo k porušení pravidel;

13-00109S

Vyřazení projektu z důvodu nesplnění stanovených náležitostí: nesprávná volba panelu, Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, nedošlo k porušení pravidel;

13-13713S

Odvolání proti rozhodnutí o výsledku soutěže, Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i., odvolání bylo přiděleno k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

13-06678S

Odvolání proti neobjektivnímu hodnocení projektu, IFER, Areál 1 Jílovské a.s., odvolání bylo přiděleno k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

13-07089S

Odvolání k zamítnutí udělení podpory, Fyziologický ústav AV ČR, v.v.i., odvolání bylo přiděleno k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

13-24460S

Žádost o posouzení odbornosti a objektivitu hodnocení posudku, Masarykova univerzita, Ústav archeologie a muzeologie FF, žádost byla přidělena k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

13-03847S

Odvolání proti hodnocení návrhu projektu, Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., odvolání bylo přiděleno k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

13-22932P

Odvolání proti rozhodnutí nepřidělení finančních prostředků pro post doktorský grant, Česká zemědělská univerzita v Praze, odvolání bylo přiděleno k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

13-28470S

Stížnost ve věci posudků ke standardnímu projektu GAČR, Centrum globální změny AV ČR, v.v.i., stížnost byla přidělena k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

13-00546S

Odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí dotace na podporu řešení návrhu projektu, Ústav molekulární genetiky AV ČR, v.v.i., odvolání bylo přiděleno k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

13-24350S

Odvolání proti správnosti průběhu grantového řízení projektu, Univerzita Palackého v Olomouci, odvolání bylo přiděleno k prošetření odbornému garantovi z KR GAČR;

P406/12/0244

Dotaz na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů pro rok 2012, Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, nedošlo k porušení pravidel;

P406/12/P503

Dotaz na postup poskytovatele při hodnocení návrhů grantových projektů pro rok 2012, Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, nedošlo k porušení pravidel;

13-00109S

Vyřazení projektu z důvodu nesplnění stanovených náležitostí: nesprávná volba panelu, Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, nedošlo k porušení pravidel;

13-13713S

Odvolání proti rozhodnutí o výsledku soutěže, Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i., nedošlo k porušení pravidel;

13-06678S

Odvolání proti neobjektivnímu hodnocení projektu, IFER, Areál 1 Jílovské a.s., nedošlo k porušení pravidel

13-07089S

Odvolání k zamítnutí udělení podpory, Fyziologický ústav AV ČR, v.v.i., nedošlo k porušení pravidel;

13-24460S

Žádost o posouzení odbornosti a objektivitu hodnocení posudku, Masarykova univerzita, Ústav archeologie a muzeologie FF, nedošlo k porušení pravidel;

13-03847S

Odvolání se proti hodnocení návrhu projektu, Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i., nedošlo k porušení pravidel;

13-22932P

Odvolání proti rozhodnutí nepřidělení finančních prostředků pro postdoktorský grant, Česká zemědělská univerzita v Praze, nedošlo k porušení pravidel;

13-28470S

Stížnost ve věci posudků ke standardnímu projektu GAČR, Centrum globální změny AV ČR, v.v.i, nedošlo k porušení pravidel;

13-00546S

Odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí dotace na podporu řešení návrhu projektu, Ústav molekulární genetiky AV ČR, v.v.i, nedošlo k porušení pravidel;

13-24350S

Odvolání proti správnosti průběhu grantového řízení projektu, Univerzita Palackého v Olomouci, nedošlo k porušení pravidel ČR;

Návrh na zajištění plynulého financování grantů GAČR, Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v.v.i. Záležitost byla konzultována s Kanceláří GAČR, financování probíhá podle

předpisů. KR upozornila Kancelář na nutnost včasného informování příjemců o termínech plateb.

Stížnost na jmenování člena panelu P404, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, nedošlo k porušení pravidel;

P503/12/G147

Přezkoumání rozhodnutí předsednictva GAČR, Výzkumný ústav veterinárního lékařství, nedošlo k porušení pravidel;

13-25233S

Upozornění na nekorektní oponentský posudek, Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, nedošlo k porušení pravidel;

13-41492J

Žádost o vysvětlení a nápravu, Akademie výtvarných umění v Praze, nedošlo k porušení pravidel;

13-10656S

Ohrazení proti způsobu vypracování posudku, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, nedošlo k porušení pravidel;

P406/10/2306

Stížnost na hodnocení projektu, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v.v.i., nedošlo k porušení pravidel;

14-29698J

Odvolání proti vyřazení, Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i., nedošlo k porušení pravidel;

101/09/1492

Odvolání proti hodnocení, ČVUT, stížnost byla přidělena odbornému garantovi z KR k prošetření;

V Kontrolní radě se také probírají a hodnotí výsledky kontrol provedených Kontrolní sekci GAČR, které se týkají hospodaření s financemi u příjemců dotací. Ve sledovaném období proběhly tyto kontroly:

Kontrolní činnost Kontrolní sekce GAČR období říjen 2012 – říjen 2013:

Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta	10 projektů
Univerzita Karlova, 2. lékařská fakulta	12 projektů
Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.	4 projekty
Západočeská univerzita, Fakulta aplikovaných věd	10 projektů
Fyzikální ústav AV ČR, v.v.i.	41 projektů
VŠE v Praze, Fakulta financí a účetnictví	4 projekty
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	9 projektů
Ústav mezinárodních vztahů v.v.i.	4 projekty
Astronomický ústav AV ČR, v.v.i.	22 projektů

Všechny kontroly proběhly na místě příjemců.

GAČR využívá při evaluaci projektových žádostí „peer review“ systém, kterým se snaží dosáhnout maximální možné objektivnosti kombinací posudků nezávislých oponentů,

z nichž alespoň jeden by měl být zahraniční, a dále několikastupňového posuzovacího řízení v panelech a oborových komisích. Přes všechna omezení, s nimiž se setkáváme i v zahraničních grantových agenturách, je tento systém považován za nejlepší. KR bude v tomto duchu nadále věnovat soustavnou pozornost systémovému zlepšování posuzovacího řízení a zvláště dbát na dodržování principu rovnosti šancí. K transparentnosti posuzovacího řízení a zejména k hodnocení výsledků řešení grantových projektů by podle předpokladu mělo přispět i to, že podrobná kritéria hodnocení projektů budou uveřejněna na webové stránce GAČR.

Spolupráce KR s předsednictvem a kanceláří GAČR

Exekutivní orgány GAČR, tzn. předsednictvo, oborové komise a panely – vycházely při plnění svých úkolů daných zákonem č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů, ze zkušeností získaných v dosavadní činnosti Grantové agentury České republiky. Základní činnost exekutivních orgánů GAČR byla dána standardním harmonogramem posuzovacího řízení, které zahrnovalo posouzení nově podaných žádostí o udělení grantu, posouzení průběhu řešení projektů pokračujících z minulých let a hodnocení výsledků řešení ukončených projektů.

V hodnoceném období se rozvíjela spolupráce KR s předsednictvem GAČR na velmi dobré úrovni. Nutno však formálně poznamenat, že zatímco práce předsednictva spočívala v řízení GAČR a případném směřování jejího dalšího rozvoje, vykonávala KR ve spolupráci s kontrolní sekcí GAČR dohled nad činností celé GAČR, takže kontrolovala jak činnost předsednictva a jeho poradních orgánů, tak účelnost a efektivitu využití finančních prostředků rozdělených na jednotlivé grantové projekty. Spolupráce s pracovníky KA GAČR, pod vedením ředitelky Ing. Lady Knetlové, byla velmi dobrá. Klíčová pro činnost KR byla spolupráce s Kontrolní sekcí KA GAČR vedenou Ing. Martinou Vondráčkovou která byla pro úspěšnou činnost KR nezbytná, neboť zajišťovala členům KR podklady pro jejich kontrolní činnost. Bez této spolupráce by aktivity KR byly realizovány jen velmi obtížně.

Předseda GAČR prof. P. Matějů, ředitelka kanceláře GAČR Ing. L. Knetlová a vedoucí kontrolní sekce Ing. M. Vondráčková se zúčastňovali pravidelně zasedání KR, na nichž podávali informace o aktuální činnosti GAČR. Obdobně se předseda nebo místopředseda KR pravidelně zúčastňovali zasedání předsednictva GAČR, které informovali o připomínkách KR k činnosti GAČR a zjištěných nedostacích jak ve finanční, tak i procesní oblasti grantového systému. Kontrolní rada konstatuje, že Předsednictvo GAČR vyvíjí maximální snahu o zlepšení činnosti GAČR a konsistentně dodržuje nejvyšší objektivitu při hodnocení projektů. KR hodnotí kladně i aktivitu Předsednictva GAČR směrem k veřejnosti. Příkladem je každoroční udělování ceny předsedy GAČR nejlepším řešitelským týmům, které bylo velmi dobře připraveno a získalo značný ohlas ve sdělovacích prostředcích.

Závěr

Kontrolní rada GAČR plnila během období od října 2012 do dubna 2013 všechny úkoly, které jí stanovuje zákon 130/2002 Sb., resp. jeho novela obsažená v zákoně 110/2009 Sb. V průběhu hodnoceného období pracovala KR v oslabeném složení 8 členů. KR standardně vykonávala ve sledovaném období kontrolu činnosti GAČR, vyřizovala stížnosti na neudělení grantů některým projektům, projednávala a předkládala návrhy na zlepšení grantového systému a prováděla fyzické kontroly při jednání panelů i oborových komisí. Ve spolupráci s Kontrolní sekcí GAČR upozorňovala na chyby v čerpání finančních prostředků a na případné neoprávněné nakládání s těmito prostředky. Lze konstatovat, že v celkovém pohledu se KR podílela na zkvalitňování využití prostředků státního rozpočtu v oblasti výzkumu a vývoje včetně upevňování role vědy a výzkumu v České republice. Všichni členové KR se velmi aktivně účastnili práce jak účastí na pravidelných schůzích, tak zejména

účastí na jednáních panelů a OK a vyřizováním stížností a výrazně tak přispěli k regulárnímu průběhu soutěže.

V dalším období od října 2013 se KR zaměří na sledování a kontrolu objektivitu panelového hodnocení grantových přihlášek, eliminaci klientelismu a další objektivizaci hodnocení výsledků grantových projektů obsažených v dílčích a závěrečných zprávách. V rámci svých zákonem daných kompetencí bude KR i nadále provádět pravidelnou kontrolní činnost GAČR a zvýšenou pozornost bude věnovat kontrole rozdělování finančních prostředků v GAČR na řešení grantových projektů. KR bude cíleně vyhledávat a nadále eliminovat případy nesprávného hospodaření s veřejnými finančními prostředky GAČR a podílet se na optimalizaci činnosti celého grantového systému.

V Praze dne 16. 10. 2013

Ing. Václav Rejholec, CSc
předseda Kontrolní rady GAČR